

شبکه بهینه اندازه گیری مشخصه های دریایی در کشور

فرزانه آقاجانی	علیرضا کبریایی	محمد دیباج نیا	محمدرضا الهیار
سازمان بنادر و دریانوردی	سازمان بنادر و دریانوردی	شرکت Baird & Associate	سازمان بنادر و دریانوردی
f_aghajani@yahoo.com	kebiaee@pso.ir	mdibajnia@biaird.com	allahyar@pso.ir

مقدمه

کمبود اطلاعات دریایی و نیاز جامعه مهندسی دریایی در کشور، سازمان بنادر و دریانوردی را بر آن داشت تا به عنوان یکی از متولیان اصلی امور دریا و در راستای وظایف حاکمیتی خود، جهت رفع این مشکل اقدام نماید. یکی از این اقدامات انجام مطالعات مربوطه در جهت شبکه اندازه گیری مشخصه های دریایی و اقدام در جهت تکمیل این شبکه و نصب تجهیزات لازم در این خصوص می باشد. شبکه های مشاهداتی ساحلی و فراساحلی مانند ایستگاه های هواشناسی و بویه ها، داده های ضروری برای فعالیت سیستم های هشدار هواشناسی و اقیانوس شناسی و همچنین سرویس های پیش بینی وضع هوا دریا را فراهم می آورند. چنین شبکه هایی اغلب با کارکرد چند منظوره طراحی می شود:

- جمع آوری داده های عمومی برای بهبود درک از ماهیت اقلیم سواحل.
- فراهم آوری داده های بلا درنگ برای استفاده کنندگان از دریا؛ چون ماهیگیران، مالکان قایق ها و نیز رفت و آمد کشتی های تجاری. چنین داده هایی می توانند به فرآیند هشدار در شرایط خطر خیز کمک کنند.
- استفاده و صحت سنجی سیستم های پیش بینی هواشناسی و اقیانوس شناسی و حصول درک بهتر از آنها.
- بکارگیری در کالیبراسیون و صحت سنجی مدل های موج و جو که برای پیش بینی (تخمین های تاریخی) و پیش گویی (تخمین های آینده) بکار می روند.

بسط و توسعه یک سیستم پایش اقلیم موج در نزدیکی ساحل، مهندسان سواحل و طراحان را قادر می سازد تا تصمیمات طراحی منطقی تری را اتخاذ نمایند. همچنین توزیع نتایج و داده های بدست آمده به ارتقاء ایمنی عمومی و استفاده مسئولانه از منابع ساحلی کمک شایان می نماید. گزارش حاضر مجموعه اقدامات انجام شده در سازمان بنادر و دریانوردی جهت مطالعه و ایجاد شبکه اندازه گیری مشخصه های دریایی را نشان می دهد.

مطالعات اولیه سازمان بنادر و دریانوردی در سال ۱۳۷۳ تحقیق مقدماتی در مورد جانمایی ایستگاه اندازه گیری امواج در امتداد دریا های ایران را به شرکت پرگاسیران واگذار نمود. این تحقیق در ابتدا با توجه به زیرساخت هایی چون راه ها، بنادر، فرودگاه ها، برق و غیره و نیز اهمیت منطقه، ۲۶ منطقه را جهت مطالعه بیشتر انتخاب کرده است. این مناطق عبارتند از ۸ نقطه در دریای خزر، ۱۰ مورد در خلیج فارس، ۴ منطقه در تنگه هرمز و ۴ نقطه در دریای عمان. (شکل ۱)